

ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ
ΗΣΑΠ

ΑΘΗΝΑ & ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ...ΠΑΝΕ ΜΑΖΙ

Ημερολόγιο 2017

Άποψη του Εθνικού Κήπου, του Ζαπτείου Μεγάρου
και του ποταμού Ιλισσού. 1900

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ Η.Σ.Α.Π.

Πλατεία Λουδοβίκου1 - Μέγαρο ΗΣΑΠ Πειραιά - 1^{ος} όροφος - Τ.Κ. 18531

Τηλ.: 210 5228664 - 210 5233865 - 210 4190755 - 210 4221488 - Φαξ: 210 5243451

www.somsyntaxiouchon-isap.gr e-mail: info@somsyntaxiouchon-isap.gr

Εγκρ. Απόφ. 961/71-4284/72-2816/76-2493/85-1033/85-2159/97-3175/04-6220/08-64/12-258/15

Ιδρυτικό μέλος της Α.Γ.Σ.Σ.Ε.

το Διοικητικό Συμβούλιο και η Ελεγκτική Επιτροπή του Σωματείου Συνταξιούχων Η.Σ.Α.Π.

ΕΥΧΟΝΤΑΙ

*Το 2017 ας φέρει στη ζωή μας νέα ελπίδα, νέες προσδοκίες
και να αφήσει στο παρελθόν τις πίκρες... .. Να βλέπουμε μπροστά και να χαμογελάμε!*

Πρόεδρος
Αντιπρόεδρος
Γεν. Γραμματέας
Αν. Γεν. Γραμματέας
Ταμίας
Αναπλ. Ταμίας
Έφορος
Μέλη

Ρουσιάς Ευθύμης
Γεωργίου Δημήτρης
Μητροκώτσας Νίκος
Αρβανίτης Γιώργος
Αναγνωστόπουλος Γιώργος
Χειμώνας Γιάννης
Κουλοβασιλοπούλου Φωτεινή
Μπονάρου Ηλίας
Ντρής Λάμπρος
Ζαχαρής Γιάννης
Μπασιάς Τάσος

Ελεγκτική Επιτροπή
Πρόεδρος
Γραμματέας
Μέλη

Χειμώνας Βαγγέλης
Μαντάς Μιχάλης
Γερεντέ Αικατερίνη
Βαλιάνος Πέτρος
Γεωργιάδης Αντώνης

Φωτο, αρχείο Γ. Φωτόπουλου

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ Η.Σ.Α.Π.

Το ημερολόγιο του έτους 2017 είναι και φέτος αφιερωμένο στην κοινή πορεία της Αθήνας και του πρώτου αστικού σιδηροδρόμου από το έτος 1896 έως το 1938.

Αθήνα και ηλεκτρικός πάνε μαζί....

Η ανάπτυξη και η ανοικοδόμηση της Αθήνας μετά την ανακήρυξή της ως πρωτεύουσας του Ελληνικού κράτους συνδέεται και με την κατασκευή του πρώτου αστικού σιδηρόδρομου.

Η Αθήνα αψιγάξει όψη...

1896 Στο Παναθηναϊκό Στάδιο γίνονται οι Α΄ Διεθνείς Ολυμπιακοί Αγώνες. Οι αγώνες διεξήχθησαν με λαμπρότητα από 24 Μαρτίου με το παλιό ημερολόγιο (5 Απριλίου με το νέο) έως τις 3 Απριλίου με το παλιό ημερολόγιο (15 Απριλίου με το νέο). Η προσέλευση των Αθηναίων με τις οικογένειές τους καθώς και επισκεπτών από την Εβηλάδα και το εξωτερικό, ήταν αθρόα. Νικητής του Μαραθωνίου δρόμου ο Σπύρος Λούης.

Παναθηναϊκό Στάδιο, Ολυμπιακοί Αγώνες 1896

Σπύρος Λούης.
Ο Έλληνας νικητής
του Μαραθωνίου δρόμου.

1896 11 Απριλίου πέθανε ένας από τους πιο μεγάλους Έλληνες ποιητικούς, ο Χαρίλαος Τρικούπης στις Κάννες της Γαλλικής Ριβιέρας, όπου είχε φύγει πικραμένος από την Εβηλάδα μετά από μία πολεμική σταδιοδρομία τριάντα ετών. Η κηδεία τον έφερε στην Αθήνα στο ναό της Ζωοδόχου πηγής στις 23 Απριλίου 1896. Απών το επίσημο κράτος.

Χαρίλαος Τρικούπης

1896 Κυκλοφορούν στους δρόμους της Αθήνας τα πρώτα αυτοκίνητα. Καταταξιαπώρησαν τους θαρραλέους ιδιοκτήτες τους, αφού κάθε βήλο και βιγιάκι χρειάζονταν επισκευή. Θα χρειαστούν 13 χρόνια ακόμη, μέχρι το 1904 για να γενικευτεί η χρήση του αυτοκινήτου. Οι κάτοικοι της Αθήνας είναι 111.486 πολίτες, της Κηφισιάς 1.539, του Αμαρουσίου 1.712, των Πατισίων - Αθηνούδα 1.361 και της Κοβλοκυνθούς 1298.

1897 Τελεώσαν τα έργα στην οδό Ηρώδου Αττικού, καθώς και τον κτιρίον που σχεδιάστηκε από τον Έρνεστ Τσίηλερ ώστε να αποτελέσει το νέο ανάκτορο της Βασιλικής Οικογένειας, από το 1911 μέχρι το 1974 και την αποκατάσταση της δημοκρατίας. Απο τότε χρησιμοποιείται ως επίσημη κατοικία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας.

1899 Το Νοσοκομείο Παιδών Αγία Σοφία ανεγέρθηκε από τον Αρχιτέκτονα Αναστάσιο Μεταξά το διάστημα 1899 - 1900, στην απομακρυσμένη περιοχή Γουδή, με πρωτοβουλία της τότε πριγκίπισσας διαδόχου Σοφίας και πανεβήθιο έρανο.

1900 4 Φεβρουαρίου ο Νομάρχης Καρατζάς και ο Δήμαρχος Μερκούρης ανακάστησαν τεράστιο βόθρο κοντά στο στρατώνα, δίπλα στο Αδριάνειο Υδραγωγείο που μόλιζε τα νερά που υδρεύονταν η Πρωτεύουσα.

1900-1902 Δημιουργούνται οι πρώτες βιομηχανίες που παράγουν βαμβάκι, βιτάσματα και τοιμέντο. Στην Αθήνα λειτούργούν 200 καφενεία.

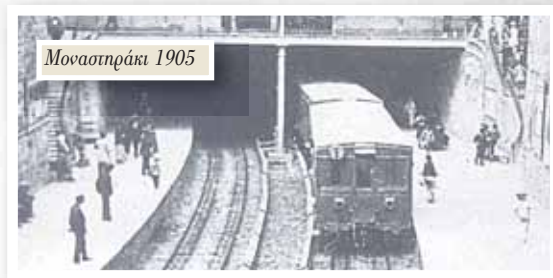
1901 Εγκαινιάζεται το «Βασιλικό» θέατρο στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου. Αργότερα μετονομάστηκε σε «Εθνικό».

1901 Έχει ολοκληρωθεί η πρώτη φάση του ιπποδρομιού σε εννέα γραμμές που κάλυπτε την Αθήνα.

Ιπποδρομιόδρομος οδός Φιλελλήνων 1901

1904 Ο ατμοκίνητος σιδηρόδρομος Αθηνών - Πειραιώς μετατρέπεται σε ηλεκτροκίνητο, ενώ κινείται πλέον σε διπλή

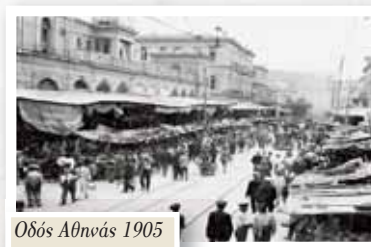
Μοναστηράκι 1905

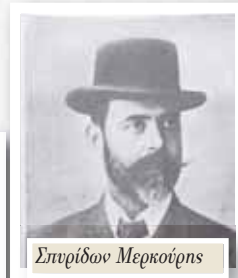
Λεωφόρος Συγγρού 1905

γραμμή. Την ίδια χρονιά δημιουργείται νέος σταθμός στο Νέο Φάληρο, που εν τω μεταξύ έχει εξελιχθεί σε μεγάλο κοσμικό τόπο αναψυχής.

1905 Ξεκινά η ασφαλίστρωση της Αιόλιου επι δημαρχίας Σπ. Μερκούρη και ηλεκτροφωτίζεται η οδός Αθηνάς. Επιδημία ευλογιάς στην Αθήνα.

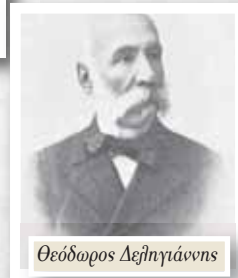
Οδός Αθηνάς 1905

Σπυρίδων Μερκούρης

1902 Ο Κ. Νικοηλαΐδης, ο οποίος ήταν ήδη από το 1896 ιδιοκτήτης του εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος στην οδό Αριστείδου, ίδρυσε στο Νέο Φάληρο, το νέο εργοστάσιο της Ηλεκτρικής Εταιρίας.

1905 31 Μαΐου στα σκαλιά της Βουλής δολοφονήθηκε ο Πρωθυπουργός Θεόδωρος Δηλιγιάννης (Δεληγιάννης) από τον 38χρονο Αντώνη Κωσταγερακάρη.

Θεόδωρος Δεληγιάννης

1906 Ξεκινά τον Ιούνιο ο πρώτος υλαίθριος κινηματογράφος στο Σύνταγμα. Σε καφενείο του Ζαπτείου η πρώτη υλαίθρια κινηματογραφική προβολή. Έτσι οι Αθηναίοι εκτός από τα ζυθοπωλεία ανακαλύπτουν και την εβδομη τέχνη.

1906 Εμβόλιμοι Ολυμπιακοὶ Αγώνες στην Αθήνα. Οι Διεθνείς Ολυμπιακοὶ Αγώνες που διοργανώθηκαν στην Αθήνα από τις 9 ως τις 19 Απριλίου 1906. Ἐμειναν γνωστοί ως Μεσοθλυμπιάδα.

1907 Στις 8 Ιανουαρίου εγκαινιάστηκε ο «Οἶκος των Τυφλών». Η Ειρήνη Λασκαρίδου ανέλαβε την διεύθυνσή του μετά την επιστροφή της από την Γερμανία όπου ειδικεύτηκε στη διδασκαλία των τυφλών.

1907 Ηλεκτροφωτίστηκαν οι πλατείες Ομονοίας και Συντάγματος καθώς και μερικοί κεντρικοί δρόμοι της Αθήνας. Το εργοστάσιο Ηλεκτρισμού του Νέου Φαλήρου, που χτίστηκε στις αρχές του αιώνα, κάλυπτε τις ανάγκες σε ηλεκτρισμό της Αθήνας.

1908 Τα πρώτα ηλεκτροκίνητα Τραμ κινούνται στη Γραμμή Πηλατεία Ομονοίας - Σταθμός Λαρίσης. Στην Αθήνα ζουν 175.000, από αυτούς 94.000

είναι άντρες και 81.000 γυναίκες. Ξεκινά να λειτουργεί η πρώτη τηλεφωνική εγκατάσταση με 800 συνδρομητές.

1908 Έκαναν την εμφάνισή τους τα πρώτα ηλεκτρικά Τράμ.

Το 1910 όβλε οι γραμμές ήταν ηλεκτροκινούμενες. Μέχρι το 1939 το τράμ ήταν αγγλικού τύπου, πράσινου χρώματος, με ζύγινες εσωτερικά επενδύσεις. Την ίδια χρονιά λειτούργησε και το πρώτο τηλεφωνικό κέντρο της Αθήνας με 200 συνδρομητές στην αρχή.

1909 Μία ομάδα στρατιωτικών που απουχούσε για την πολιτική κατάσταση, δημιούργησε τον Στρατιωτικό Σύνδεσμο που και στις 15 Αυγούστου 1909 επαναστάτησε έξω από την Αθήνα στην τοποθεσία Γουδή, όπου τότε ήταν το πεδίο βοήθης του πυροβοληκού. Τα αιτήματα του Στρατιωτικού Συνδέσμου προς την

Κυβέρνηση Δημ. Ράλλη, δεν έγιναν δεκτά και η Κυβέρνηση παραιτήθηκε. Νέα Κυβέρνηση υπό τον Κυριακούλη Μαυρομιχάλη. Οι επαναστάτες στρατιωτικοί κατέθεσαν τα όπλα.

1909 Καταργήθηκε ο «Κωλοσούρτης», ο οποίος εμφανίστηκε το 1887. Ήταν ατμοτροχιόδρομος με αφετηρία την Ακαδημίας και τέρμα το Νέο Φάληρο.

1910 Μετά από πυρκαγιά, καταστράφηκε το εσωτερικό των Ανακτόρων και η Βασιλική Οικογένεια μετακόμισε στο νέο ανάκτορο στην οδό Ηρώδου Αττικού.

1910 Διεξήχθησαν εκλογές, όμως οι παρτιοί προσηλυτικοί δεν κατόρθωσαν να σχηματίσουν κυβέρνηση και τότε ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος κάλεσε από την Κρήτη τον Ελευθέριο Βενιζέλο. - 11 Δεκεμβρίου, νέες εκλογές με αποχή των Παρτιωτών Κομμάτων. Ο Βενιζέλος αδιαφόρησε για την αποχή και έμεινε αποκλειστικός κύριος της κατάστασης με περιφανή νίκη. - Ο Ελευθέριος Βενιζέλος κερδίζει με συντριπτική πλειοψηφία τις γενικές εκλογές

και προχωρεί σε εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις. - Ξεκινά ο ηλεκτροφωτισμός όδων των κεντρικών δρόμων.

Μιά νέα εποχή ξεκινά για την Ελλάδα.

- Ο κομήτης Χάλει απειλεί να πέσει στα κεφάλια των Αθηναίων. Η παραληρηροφύηση παίρνει μορφή υστερίας.

1910 Ο γερμανικός ταξιδιωτικός οδηγός Baedeker, αναφέρει ότι στην Αθήνα υπάρχουν 16 ξενοδοχεία ύπνου και φαγητού. Παρατηρεί δε, ότι έχουν βεβιωθεί σημαντικά οι συνθήκες λει-

τουργίας τους, αφού διαθέτουν τρεχούμενο νερό και ηλεκτροφωτίζονται. Ο οδηγός καταλήγει ότι, εκτός των ξενοδοχείων αυτών «δεν υπάρχει σωτηρία δι' ευρωπαϊκόν στόμαχον». Οι συνθήκες υγιεινής εκτός των ξενοδοχείων ήταν απαράδεκτες.

1912 Το Κόμμα των Φιλελευθέρων και ο αρχηγός του, Ελευθέριος Βενιζέλος κερδίζουν πανηγυρικά τις εκλογές.

Ελευθέριος Βενιζέλος 1912

1912 Ο Μηχανολόγος Εμμανουήλ Αργυρόπουλος με ιδιόκτητο αεροπλάνο τύπου «Νιουπορτ», παρουσία της ηγεσίας του στρατού και του Πρωθυπουργού Ελευθέριου Βενιζέλου, απογειώθηκε από το στρατόπεδο του Ρουφ, εξετέλεσε μερικούς γύρους πάνω από την Αθήνα και προσγειώθηκε στο σημείο απογείωσης.

1912 Ξεκινά ο Πρώτος Βαλκανικός Πόλεμος. Οι ενωμένες δυνάμεις Ελληνίδας, Βουλγαρίας, Σερβίας και Μαυροβουνίου θα υπεριοχύσουν των τουρκικών στρατευμάτων.

Ο Πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος και ο Βασιλιάς Κωνσταντίνος Α΄, κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους.

1912 Στις 5 Απριλίου βυθίζεται ο «Τιτανικός». Ο κόσμος διαβάζει τα νέα με δέος. Σοκ και σκεπτικισμό δεν προκαλούν μόνο οι απώλειες αηλιά και η απομυθοποίηση της υπεροπτικής τεχνολογίας.

1913 Ο Εμμανουήλ Αργυρόπουλος υπήρξε ο πρώτος Έλληνας Αεροπόρος που έπεσε υπέρ πατρίδος τον Απρίλιο του 1913, στον Λαγκαδά σε ηλικία 21 ετών.

1913 Δεύτερος Βαλκανικός Πόλεμος. Η Ελλάδα και η Σερβία επιβάλλονται της Βουλγαρίας. - Δοιλοφονείται στη Θεσσαλονίκη ο Βασιλιάς Γεώργιος Α΄. - Τον διαδέχεται στον θρόνο ο Κωνσταντίνος Α΄. - 20 Μαρτίου η κηδεία του Βασιλιά Γεωργίου Α΄.

1913 Στις 30 Μαΐου υπογράφεται στο Λονδίνο η συνθήκη που προβλέπει την ενσωμάτωση στην Ελλάδα της Κρήτης, της Μακεδονίας, των Ιωαννίνων και των νησιών του Αιγαίου πλην των Δωδεκανήσων.

1914 Ξεκινά ο αιματηρός Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος που θα διαρκέσει μέχρι το 1918. - Η Ελλάδα πρέπει να τοποθετηθεί στο πλευρό των Συμμάχων (Γάλλων και Άγγλων) και κατά των Γερμανών. Ο Πρωθυπουργός Βενιζέλος και ο βασιλιάς Κωνσταντίνος συγκρούονται καθώς ο Βενιζέλος είναι υπέρ των συμμάχων και ο βασιλιάς δεν κρύβει τον θαυμασμό και την πίστη του στην ανωτερότητα των γερμανικών δυνάμεων. Παρατείνεται δύο φορές ο Βενιζέλος.

1914 Η Βουλή αποφάσισε να στηθεί στον περίβολο της Βουλής ο ανδριάντας του Χαριλάου Τρικούπη.

1916 Η Ελλάδα έχει δύο κυβερνήσεις. Την επαναστατική του Βενιζέλου - Δαγκλή - Κουντουριώτη στη Θεσσαλονίκη και τη διορισμένη από το βασιλιά στην Αθήνα.

1917 Υπό την πίεση των εξελίξεων του Παγκόσμιου Πολέμου, ο βασιλιάς Κωνσταντίνος αναγκάζεται να παραιτηθεί και να παραχωρήσει τον θρόνο στον υιό του Αλέξανδρο. - Ο Βενιζέλος μεταφέρει την έδρα της Κυβέρνησής του πάλι στην Αθήνα.

1918 6 Μαρτίου Μητροπολίτης Αθηνών τοποθετείται ο τέως Μητροπολίτης Κιτίου Μελέτιος, μετά την παραίτησή του από την έδρα του στην Κύπρο.

1918 Ο Ελληνικός στρατός κερδίζει σημαντικές νίκες κατά του Γερμανικού - Βουλγαρικού άξονα στην Μακεδονία.

1919 Το τέλος του Α' Παγκόσμιου Πολέμου βρίσκει την Εγγλία ανάμεσα στις νικητρίες δυνάμεις. Το Ελληνικό εκστρατευτικό σώμα στρατού αποβιβάζεται στην Σμύρνη τον Μάιο.

1920 Με την Συνθήκη των Σεβρών, ορίστηκε η Θράκη και όλο το Αιγαίο (πλην των Δωδεκανήσων) ενσωματώνονται στην Εγγλία.

1920 Εμφανίζονται στην Αθήνα τα πρώτα λεωφορεία. Είναι 13 θέσεων. Οι Αθηναίοι θα τους βγάλουν αμέσως το παρατσούκλι «Γκαζοζέν».

1921 Το Μάρτιο του 1921 το Ελληνικό επιτελείο διατάσσει γενική επίθεση στο μικρασιατικό μέτωπο πιστεύοντας σε μία εύκολη νίκη.

1922 Οι Ελληνικές δυνάμεις στη Μικρά Ασία διεκδικούν με συνεχείς εξαντλητικές εκστρατείες όλο και περισσότερα εδάφη, εκτιμώντας τελείως λανθασμένα, όχι μόνο τα στρατιωτικά δεδομένα και τις πραγματικές διαθέσεις των συμμάχων, αλλά και την χαρισματοσκέπη του νέου Τούρκου ηγέτη, Κεμάλ Ατατούρκ. - Επακολουθεί η Μικρασιατική Καταστροφή. Μεγάλες απώλειες στρατιωτών και άμαχου πληθυσμού πάνω από 1,5 εκατομμύριο οι πρόσφυγες. Ο Βασιλιάς Κωνσταντίνος φεύγει από την Εγγλία. Στον θρόνο ο Γεώργιος ο Β'.

1922 - Έλληνες Πρόσφυγες της Μ. Ασίας

1922 Τα δύο πρώτα ιδιωτικά λεωφορεία εμφανίστηκαν στην Αθήνα, αν και προϋπήρχαν μερικές λεωφορειακές γραμμές στο κέντρο, όπως Χαλτεία - Πατήσια, Ομόνοια - Πηλαγία Συντάγματος και

Χαντεία – Κορφοκωνθού, παράλληλα με το Τράμ από το 1900.

1923 Με τη συνθήκη της Λωζάνης οριοθετούνται τα σύνορα Ελλάδας – Τουρκίας και δρομοποιείται η ανταλλαγή πληθυσμών. Η Μεγάλη Ιδέα εγκαταλείπεται οριστικά. Ο Γεώργιος Β' εγκαταλείπει την Ελλάδα. Θα επανέλθει τον Νοέμβριο του 1935.

1923 Ο «Βασιλικός Κήπος», μετονομάστηκε σε «Εθνικό Κήπο» και έγινε δημόσιος χώρος, ελεύθερος για το κοινό. Από τότε μέχρι σήμερα είναι αγαπημένος τόπος περιπάτου των Αθηναίων.

1923 Με Νομοθετικό Διάταγμα καθιερώνεται το νέο ημερολόγιο.

1924 Δημοψήφισμα καθιερώνει στη χώρα το νέο καθεστώς της Αβασίλευτης Δημοκρατίας που θα διαρκέσει μέχρι το 1935. - Ο Παύλος Κουντουριώτης αναλαμβάνει Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Οι Βασιλικοί αντιδρούν ηθισσαφέα. - Στρατιωτικά πραξικοπήματα και αδηλαγές κυβερνήσεων διαδέχονται τα μεν τα δε.

1926 Η δραχμή υποτιμάται 50% - Αρχίζουν τα έργα της ΟΥΛΕΝ για να δοθεί τέλος στο βάσανο των Αθηναίων σχετικά με την ύδρευση στον Μαραθώνα.

1928 Καταργήθηκαν τα κυριόχρωμα τραμ και στη θέση τους εμφανίστηκαν τα τεράστια και μεγαλοπρεπή Λεωφορεία της αγγλικής εταιρίας Πάουερ.

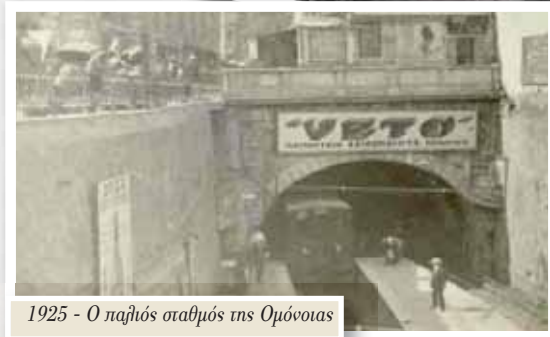

Σταδίου και Αιόλων 1927

Σταδίου 1927

1925 - Ο παλιός σταθμός της Ομόνοιας

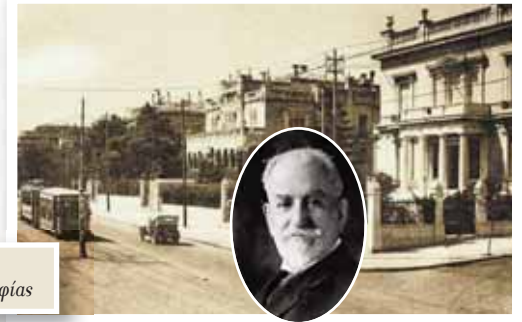
1925 - Ο παλιός σταθμός Φαλήρων

1928 Με Πρωθυπουργό τον Ελευθέριο Βενιζέλο, η Ελλάδα θα εντυχίσει να περάσει 4 σχετικά έτη και δημιουργικά χρόνια.

1928 28 Δεκεμβρίου τοποθετήθηκε ο θεμέλιος λίθος για την ανέγερση του Μαιεντηρίου «Μαρίκα Ησιάδη» μετά από ενέργειες της Έσθρας Βενιζέλου.

1929 Κραχ στη Νέα Υόρκη. Η κρίση θα φθάσει στην Ελλάδα το 1932. Τα επακόλουθα της, ανεργία, ανέχεια, απεργίες, διαδηλώσεις. - Στην Αθήνα κυκλοφορούν 1.500 ταξί. - Λειτουργεί το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος στο Κερατσίνι.

1929 Θάνατος του μεγάλου ενεργέτη Εμμανουήλ Μπενάκη. Το 1931 οι κληρονόμοι του πρόσφεραν στο κράτος την κατοικία του, που σήμερα είναι το Μουσείο Μπενάκη.

Ο Εθνικός Ενεργέτης Εμ. Μπενάκης και η κατοικία του στην Λεωφόρο Βασ. Σοφίας

1930 Εγκαινιάστηκε από τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας, Ελευθέριο Βενιζέλο, ο νέος σταθμός στην Ομόνοια.

1931 Ένα έγκλημα συντάραξε την Αθηναϊκή κοινωνία, έμεινε ιστορικό και έγινε τραγούδι. Ήταν το Έγκλημα της συνοικίας Χαροκόπου, που για ήρωες είχε τέσσερα πρόσωπα: την Άρτεμη Κάστρον, την κόρη της Φούβλα Αθανασοπούλου, τον ξάδερφό της Δημήτρη Μοσκίτη και την υπηρέτριά τους Ιωάννα Πέτρον. Οι οποίοι χωρίς σοβαρό λόγο σκότωσαν τον εργοστάσιο οικοδομών Αθανασόπουλο, σύζυγο της Φούβλας και αφού τον τεμάχισαν τον έβαψαν σε τσουνβάβλια και τον έριξαν στον Κηφισό. Ήταν 6 Ιανουαρίου 1931, όταν βρέθηκε το πτώμα του.

1931 Σήραγγα θα μεταφέρει το νερό στην Αθήνα. - Το τηλεφωνικό δίκτυο εξυπηρετεί πλέον 3.000 γραμμές.

Πλατεία Συντάγματος 1931

1931 Κατασκευάζεται το μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη. - Μικρής έκτασης επιδημία τύφου.

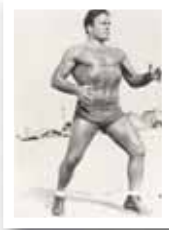
1931 Η νέα τάξη νεόπληστων κάνει έντονα εισθητή την παρουσία της στην Αθήνα. Η Αθήνα γεμίζει ξένους καλλιτέχνες που συνεργάζονται με κάθε είδους «νυχτερινά μαγαζιά». Στην παραλία λειτουργεί γύπεδο γκολφ, ενώ αρκετοί ταξιδεύουν στο εξωτερικό, με τα γραφεία ταξιδίων να κάνουν χρυσές δουλειές. Οι κινηματογράφοι, ιδιαίτερα οι καλοκαιρινοί, κάνουν χρυσές δουλειές. - Ετοιμάζεται να λειτουργήσει ποδηλατική αεροπλοΐα. Ένα αυτοκίνητο κοστίζει 65.000 δραχμές. - Ο μηνιαίος μισθός του υπαξιτητή γραφείου είναι 2.000 δραχμές καθαρά.

1932 Ο Ελευθέριος Βενιζέλος αναγκάζεται να κηρύξει στάση πληρωμών ως αποτέλεσμα της ύφεσης που ακολούθησε το Κράτος του 1929 και μετά απο απεγνωσμένη μάχη σωτηρίας.

- Πολλές τράπεζες χρεοκοπούν. - Η ΕΥΔΑΠ διαδέχεται την ΟΥΛΕΝ. - 400 Αθηναίες διαθέτουν δίπλωμα οδήγησης. - 25 Μαρτίου γίνονται τα αποκαλυπτήρια του μνημείου του Άγνωστου Στρατιώτη.

1933 Συνολικά 90.000 ξένοι ταξιδιώτες επισκέπτονται την Αθήνα. - Νέα επιδημία τύφου.

1934 Ιδρύεται το ΙΚΑ - Οι πρώτες ποδηλατοκικίες κάνουν δειλά - δειλά την εμφάνισή τους στην Αθήνα. - Οι Αθηναίοι τρέχουν σε κάθε εμφάνιση του Τζιμ Λόντον, του Σούπερ σταρ της επαγγελματικής πάλης (κατς).

1935 Η επιμονή των Βασιλικών, αηλιά και ο θάνατος κορυφαίων πολιτικών όπως ο Τσαλιδάρης, ο Κονδύλης και ο Παπαναστασίου, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την επάνοδο του Γεωργίου του Β'.

1936 Πεθαίνει τον Μάρτιο ο εθνάρχης Ελευθέριος Βενιζέλος. - 13 Απριλίου 1936 ο Βασιλιάς Γεώργιος ο Β' δίνει εντολή διακυβέρνησης της χώρας στον Ιωάννη Μεταξά, χωρίς την ελάχιστη πρόνοια να ενημερωθεί για τις θέσεις των πολιτικών Αρχηγών. - 4 Αυγούστου 1936: Ο Πρωθυπουργός Ιωάννης Μεταξάς επιβάλλει Δικτατορία.

1937 17 Οκτωβρίου η Αθήνα ηλεκτροφωτίζεται. - Ξεκινούν τα αεροπορικά δρομολόγια για Θεσσαλονίκη, Δράμα και Αγρίνιο - Ιωάννινα. - Νέα επιδημία ευλογιάς.

1938 Ξεκινά τις εκπομπές του ο ραδιοφωνικός σταθμός της Αθήνας. - Αντί της οκάς, εισάγεται νέα μονάδα μέτρησης το κιλό. Οι Γερμανοί πατούν στην Αυστρία. Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος βρίσκεται «προ των πυλών»

Η κοινή πορεία του Αστικού Σιδηροδρόμου και της Αθήνας ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ... Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ... στο επόμενο ημερολόγιο του Σωματίου μας.

Στοιχεία κειμένων από το βιβλίο του Θωμά Σιταρά «Η παλιά Αθήνα ζει, χλιντά, γένεται».

Φωτογραφίες από το βιβλίο «Αθήνα 1839 - 1900 Φωτογραφικές μαρτυρίες του Μουσείου Μπενάκη», από το βιβλίο του Κώστα Η. Μπίρη «ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ» από τον 19ο έως τον 20ο αιώνα. Καθώς και από το αρχείο ΗΣΑΠ, το διαδίκτυο, το ημερολόγιο «Αθήνα, μία πόλη, μία ιστορία», από το βιβλίο, «ΑΘΗΝΑ, η πόλη, οι άνθρωποι, τα γεγονότα». Φωτογραφίες και επιχρωματισμένες καρτ - ποστάλ της εποχής...

ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ
ΗΣΑΠ

Σημαντικά έργα της Αθήνας

ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ

Είναι έργο του αρχιτέκτονα Εμμανουήλ Λαζαρίδη και του γλύπτη Φωκίωνα Ρωκ, υπό την επίβλεψη του γλύπτη Κωνσταντίνου Δημητριάδη. Το 1927 η επιλογή της πηλατείας μπροστά στο κτίριο των Παλαιών Ανακτόρων ως χώρο του μνημείου προκάλεσε ποικίλες αντιδράσεις. Κατασκευάστηκε την περίοδο 1929 - 1932. Στον τοίχο του μνημείου υπάρχει ανάγλυφη παράσταση ενός γυμνού αρχαίου οπλίτη με περικεφαλαία και ασπίδα. Φέρει δε επιγραφή με αποσπάσματα από τον Επιτάφιο του Περικλή. Επίσης αναφέρονται οι σημαντικότερες μάχες των Ελλήνων από την Επανάσταση του 1821 μέχρι και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Τα αποκαλυπτήρια του μνημείου έγιναν στις 25 Μαρτίου 1932 από τον αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης Ανδρέα Μιχαηλάκοπουλο. Τον δε πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο Πρόεδρος της Βουλής, Θεμιστοκλής Σοφούρης. Από τότε τοποθετήθηκε μπροστά στο μνημείο καντήλι, το φως του οποίου μεταφέρθηκε από την Αγία Λαύρα και από τότε παραμένει άσβηστο. Το μνημείο φρονεΐται συνεχώς από δύο ενζώνους της Προεδρικής Φρουράς.

Υδρευση της Αθήνας

Το ιστορικό της ύδρευσης της Αθήνας είναι πολύ παλιό και γεμάτο περιπέτειες. Ήταν στο πρόγραμμα προς επίσημους των εκάστοτε κυβερνήσεων (από την εποχή του Τρικούπη). Είχαν τότε σκεφτεί να φέρουν στην Αθήνα τα νερά της Στυμφαφίας Λίμνης. Αργότερα κάποιος ξένος εμπειρογνώμονας, εισηγήθηκε γεωτρήσεις στο Θριάσιο πεδίο. Δαπανήθηκαν πολλή

χρήματα και το αποτέλεσμα ήταν λίγο νερό και αυτό υφάλμυρο στην κυριολεξία. Όσα χωριά γύρω από την Αθήνα είχαν πηγάδι στα χωράφια τους πουλούσαν το νερό φτες και ήταν «μαύρος χρυσός». Οι «ατοίδες» καρτσιέρηδες και σοουτιέριδες μεταβλήθηκαν σε εμπόρους νερού και έτρεχαν στους σκονισμένους δρόμους της Αθήνας διαλαλώντας το εμπόρευσμά τους: «Νερό από τον Πόρο, καθαρό, κρυσταλλίνο. Νερό του Μαρονοσιού, που κατεβαίνει γάργαρα από την Πεντέψη». Καθόλου απίθανο να το έπαιρναν από τα γύρω μοηυσμένα πηγάδια. Όσοι Αθηναίοι είχαν οικονομική δυνατότητα, αγόραζαν νερό από τον νεροκουβαλητή. Οι άηλιοι έκαναν ουρές με στάμνες, κανάτια και γκαζοντενεκέδες μπροστά στις 55 δημοτικές βρύσες. Η παροχέτευση νερού στα παλιά τα χρόνια γινόταν κάθε τέσσερις μέρες και για λίγες ώρες, συχνά μόνο τη

Διανομέας Νερού 1920

νύχτα. Επειδή δε, η πίεση δεν ήταν αρκετή, οι κάτοικοι αναγκάζονταν να το τραβούν στα νεπέζιτα με χειροκίνητες αντλίες. Έτσι φτάσαμε στα 1924. Ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας Παύλος Κουντουριώτης και ο Πρωθυπουργός Ανδρέας Μιχαλακόπουλος, υπογράφουν σύμβαση με την Αμερικάνικη Εταιρία «Ούβεν» για τη χρηματοδότηση, κατασκευή και

ΕΥΔΑΠ, 1936, έργα ύδρευσης της Αθήνας

ΕΥΔΑΠ, 1936, έργα ύδρευσης της Αθήνας

λειτουργία του νέου δικτύου παροχής νερού στην Αθήνα – Πειραιά και Περίωρα. Κατασκευάζεται η τεχνική λίμνη στον Μαραθώνα με προοπτική αργότερα να ρίχνουν στη λίμνη νερά που θα έφερναν από μακριά. Το 1931 τελεiewσαν οι εργασίες της κατασκευής της τεχνητής λίμνης του Μαραθώνα και το έργο παραδόθηκε στο κράτος.

Τα εγκαίνια έγιναν με κάθε επισημότητα κοντά στην Πύλη του Αδριανού από τον Πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο παρουσία του Δημάρχου Αθηναίων Σπύρου Μερκούρη και του Ερρίκου Ούβεν. Το 1937 αρχίζουν καινούργιες μελέτες για τα νερά της Σουβάβας. Από τότε μόνιμη φροντίδα των υπευθύνων ήταν το πως θα έφερναν όλο και περισσότερο νερό στη διψασμένη Αθήνα. Οι μελέτες και τα έργα γίνονταν με αυτό το σκοπό.

Κατασκευή του Φράγματος στη λίμνη Μαραθώνα

Αστυνομία Πόλεων

Οι Αθηναίοι του μεσοπολέμου υποδέχτηκαν με ανάμικτα συναισθήματα την ανάθεση της περιφρούρησης της τάξης στο νεοσύστατο τότε, σώμα της Αστυνομίας Πόλεων.

Ο θεσμός αυτός δεν ήταν κάτι το πρωτόγνωρο, γιατί αστυνομία υπήρχε και στην Αρχαία Ελλάδα, την Σπάρτη, το Βυζάντιο...

Στην Ελεύθερη Ελλάδα η πρώτη που λειτούργησε ήταν η αστυνομία της Υδρας.

Μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ο Πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος αποφασίζει την ίδρυση ενός Σώματος Αστυνομίας και μιας Σχολής που θα εκπαιδευόνταν νέοι για να επανδρώσουν με στελέχη ικανά και έμπειρα το νέο αυτό αστυνομικό Σώμα.

Το 1920 δημοσιεύεται ο νόμος για την ίδρυση της Αστυνομίας Πόλεων και το φθινόπωρο του 1921 εμφανίζονται στην Κέρκυρα οι νέοι φρουροί της τάξης. Τόσο η Κυβέρνηση όσο και η Αγγλική οργανωτική αποστολή, προ-

τίμησαν την Κέρκυρα γιατί γειτόνευε περισσότερο προς τις Ευρωπαϊκές χώρες. Τον Σεπτέμβριο του 1921 ενώπιον του Πρίγκιπα Ανδρέα, πολιτικών και στρατιωτικών αρχών, έγινε η ορκωμοσία των νέων αστυνομικών της Αστυνομίας Πόλεων. Τον Απρίλιο του 1922 λίγους μήνες πριν τη Μικρασιατική καταστροφή, γίνεται η εγκατάσταση της Αστυνομίας Πόλεων στην Πάτρα. Το 1923 έρχεται η σειρά του Πειραιά. Η Αστυνομία Πόλεων αναλαμβάνει την τάξη, στην πόλη με τα μεγαλύτερα κοινωνικά προβλήματα, την παρανομία, την αθλιότητα, την εγκληματικότητα. Το 1925 ήρθε και η σειρά της Αθήνας, να υποδεχθεί την Αστυνομία Πόλεων καθώς τα κατ' αποκλειστικότητα αποτελέσματα της δουλειάς της Αστυνομίας Πόλεων στην Κέρκυρα, Πάτρα και Πειραιά ήταν μιά εγγύηση. Έτσι στις 15 Ιανουαρίου 1925 με κρύο και βροχή έγινε η τελετή και η πρώτη εμφάνιση της Αστυνομίας Πόλεων στην Αθήνα.

Στην αρχή η Αστυνομία Πόλεων στεγάστηκε στα Παλαιά Ανάκτορα. Αργότερα η διεύθυνση της Αστυνομίας και το τμήμα της τροχαίας στεγάστηκαν σ' ένα οίκημα στην οδό Βερανζέρου και Ίωνος.

Τα Ανάκτορα του Όθωνα

Τα ανάκτορα θεμελιώθηκαν το 1836 στο γήφρο της Μπουμπουνίστρας σε σχέδια του βαναρού αρχιτέκτονα Friedrich von Gaertner. Η οικοδόμηση άρχισε τον Φεβρουάριο του 1836 και επερατώθει περί το τέλος του 1840. Οι δε εργασίες εξωραϊσμού των εσωτερικών χώρων διήρκησαν μέχρι τα μέσα του 1842. Οι δαπάνες για την ανέγερσή του κτιρίου ανήλθαν σε 1.250.000 φιορίνια που ισοδυναμούν με 100.000 χρυσές λίρες. Κατεβλήθησαν δε, υπό τον Βασιλέως Λουδοβίκου εκ του ανακτορικού ταμείου της Βαυαρίας, ως προσωπικού δανείου προς τον Όθωνα. Το Ελληνικό Δημόσιο επηρέωσε τις αποζημιώσεις δια την απαλλοτρίωση των κτημάτων τα οποία κατέλαβε το κτίριο, της προ αυτού πηλατείας και του βασιλικού κήπου. Οι πρώτοι βασιλείς Όθων και Αμαλία εγκαταστάθηκαν σε αυτά το 1843 και έζησαν εκεί ως την έξωση της δυναστείας το 1862.

Κατόπιw τα Ανάκτορα υπήρξαν η κατοικία της βασιβλικής οικογένειας του Γεωργίου του Α΄ ως το 1909, όταν μεγάλη πυρκαγιά κατέστρεψε το κεντρικό τμήμα του κτιρίου. Μετά την δοβλοφονία του Γεωργίου Α΄ το 1913 σε μέρος του κτιρίου εξακοβήθηκε να κατοικεί η Βασιλομήτωρ Όβγα ως το 1922, ενώ μετά την μικρασιατική καταστροφή το κτίριο στέγασε διάφορες κρατικές υπηρεσίες και οργανώσεις υποστήριξης των προσφύγων. Το 1930 άρχισαν οι εργασίες διαρρύθμισης του κτιρίου για την εγκατάσταση της Βουλής των Εβληήνων, που έγινε το 1934.

Τα ανάκτορα το 1913

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Βρίσκεται στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου, θεμελιώθηκε το 1895 και εγκαινιάστηκε το 1901. Χτίστηκε και αυτό όπως και τα πιο ποηλά κτίρια της Νεώτερης Αθήνας σε σχέδια του Έρνεστ Τσίβηερ με στοιχεία από θέατρα Ευρωπαϊκών πόλεων, όπως της Βιέννης και της Κοπεγχάγης. Ελιββητικό οικοδόμημα σε ρυθμό Παριικής Αναγέννησης, ονομάστηκε αρχικά Βασιβικό θέατρο της Αθήνας και μέχρι το 1908 λειτουρβούσε για «τους βίγους». Αργότερα και αφού καταργήθει η βασιβεία στην Ελλάδα, μετονομάστηκε σε Εθνικό Θέατρο και άνοιξε τις πόρτες του στο κοινό της Αθήνας. Τρεις από τις πέντε σκηνές που διαθέτει σήμερα το Εθνικό Θέατρο στεγάζονται στο νεοκλασικό του Τσίβηερ.

Εθνικό Θέατρο

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Δικαστήρια υπήρχαν από πολύ παλιά σ' όλες τις οργανωμένες κοινωνίες. Η ανθρώπινη φύση ήταν πάντα η ίδια, μόνο οι νόμοι ήταν διαφορετικοί στις διάφορες χώρες, διαφορετικές εποχές και κοινωνίες. Οι τιμωρίες είχαν διαφορετικό βάρος και ανστηρότητα ανάλογα με την κοινωνία που τους ψήφιζε.

Πάντοτε όμως υπήρχαν νόμοι που ρύθμιζαν τις σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ των και δικαστές στα δικαστήρια για να τους εφαρμόζουν. Στη χώρα μας στην αρχαιότητα, η θεά Θέμις ήταν η αντιπρόσωπος του θείου δικαίου και της τάξης. Η προστάτιδα των κατατρεγμένων και των δυστυχισμένων, στοργική και δίκαιη. Οι

Εββηθνες γάτρειαν την θεά Θέμιδα και στην Αθήνα υπήρχε ναός αφιερωμένος στο όνομά της. Όταν η Εββηθιαδα απελευθερώθηκε από τους Τούρκους κι έγινε κράτος, πρώτη φροντίδα των Κυβερνώντων της ήταν να οργανώσουν τη δικαιοσύνη, να δημιουργήσουν δικαστικό σώμα, να ψηφίσουν νόμους και να κτίσουν δικαστικά μέγαρα. Το 1836 τα πρώτα δικαστήρια στεγάστηκαν σε ιδιωτικά οικήματα. Το 1858, ο υπουργός Δικαιοσύνης εγκρίνει την ανοικοδόμηση των Δικαστηρίων της Πρωτεύουσας στη μεσημβρινή πλευρά της

Αγοράς, προς το Βαρβάκειο Λύκειο, όμως η πρόταση αυτή δεν είχε συνέχεια.

Το 1912, οι υπεύθυνοι ζανασζητούν το ζήτημα του Δικαστικού Μεγάρου και προκηρύσσουν διαγωνισμό. Η θέση που είχαν ορίσει τότε, ήταν οι στρατώνες του Πυροβολικού στην οδό Ρηγίλλης και Βασιλίσσης Σοφίας. Τετρικά μετά από αββηπάρβηθβη αναβολές, την θέση αυτή την πήρε το 1924, το Σαρόγβηιο Μέγαρο της Στρατιωτικής Λέσχης. Χρειάστηκε τότε να αναζητήσουν άλλη θέση και ο Βενιζέλος με τον Αρχιτέκτονα Αββηξανδρο Νικοβηούδνη, διάβλεξαν το χώρο του Στρατιωτικού Νοσοκομείου στον Μακρογιάνη. Επειδή όμως ο αρχιτέκτονας έβαζε ένα τροχίο ύψους 60 μέτρων

Το Μέγαρο του Αρσακείου, από την πλευρά της οδού Πανεπιστημίων 1936

και έκρυβε τον Παρθενώνα, ζεσπώθηκαν οι κάτοικοι με επικεφαλής τον καθηγητή της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Πολυτεχνείου. Έτσι μετά την κατακραυγή στον τύπο, ο Βενιζέλος υποχώρησε και εγκατέλειψε την ιδέα του Δικαστικού Μεγάρου.

Το 1933, επικυρώνεται η σύμβαση μεταξύ του Δημοσίου και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων για την αγορά του ακίνητου επί των οδών Αρσάκη – Πανεπιστημίου και Σανταρόζα, χωρίς να πραγματοποιηθεί. Αποφασίστηκε λοιπόν η μίσθωση του Αρσάκειου του οποίου οι σχολές, εν τω μεταξύ, είχαν μεταφερθεί στο Ψυχικό. Με μικροεπισκευές και διαρρυθμίσεις, δημιουργήθηκαν χώροι για να στεγάσουν το Εφετείο, την Εισαγγελία, το Πταιματοδικείο και το Ειρηνοδικείο. Αξιά και πάση η γύση του Αρσάκειου ήταν προσωρινή.

Μεταπολεμικά αποφασίζουν να γύσουν οριστικά το ζήτημα της οικοδόμησης του ναού της Δικαιοσύνης. Προκηρύσσουν διαγωνισμό και διαλέγουν το χώρο φυλακών Αβέρωφ. Γκρεμίζουν το παλιό πέτρινο οικοδόμημα των φυλακών, απαλλοτριώνουν τα γύρω κτίσματα και αρχίζει η ανοικοδόμηση.

Αν και το Ελληνικό Κράτος άργησε να χαρίσει στην Πρωτεύουσα το Δικαστικό της Μέγαρο, από την αρχή, όμως ψήφισε τους νόμους που ρυθμίζουν τις σχέσεις των πολιτών μεταξύ τους και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο Κράτος και οργάνωσε τα δικαστήρια.

Άρειος Πάγος

Πρώτος ο Ρήγας Φεραίος φαντάστηκε ένα ανώτατο Δικασ-τήριο, που να αποφασίζει αν παραβιάζονται και παραβαίνονται οι νόμοι και του έδωσε την ονομασία Άρειος Πάγος, από τον Άρειο Πάγο της Αρχαιότητας. Άρειο Πάγο ονόμαζαν στην αρχαιότητα τον απόκρημνο πετρώδη βόφο στα Δυτικά της Ακρόπολης. Η δε ονομασία του οφείλεται στην λέξη πάγος, με την οποία στην αρχαιότητα ονόμαζαν τον βράχο και στον θεό Άρη που εκεί τον οδήγησε ο Ποσειδώνας για να δικαστεί για τον φόνο του υιού του Αχιλλεύου.

Ο Άρειος Πάγος απαρτίζεται από το Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και 17 Αρεοπαγίτες, που είναι υποχρεωμένοι να φορούν τήβεννο, στις

Ιλίου Μέλαθρον, αρχιτεκτονικό έργο του Ερνέστου Τοΐζη.

ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ
ΗΣΑΠ

δημόσιες συνεδρίες. Ο Άρειος Πάγος στεγάστηκε για ένα διάστημα στο Ισίδιον Μέγαθρον, το Μέγαρο του Σφήμαν, που αγοράστηκε από το κράτος κατά τον μεσοπόλεμο. Η πρώτη εμφάνιση των Δικαστών του Αρείου Πάγου με την τήβεννο έγινε το 1912.

Συμβούλιο της Επικρατείας.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας είναι το ανώτερο διοικητικό δικαστήριο, το οποίο είχε πολλαπλές περιπέτειες. Ιδρύθηκε από τον Όθωνα και άρχισε να λειτουργεί το 1835. Τα μέλη του ήταν αγωνιστές της Επανάστασης, υπάλληλοι, τέως υπουργοί, αξιόλογοι προέρχονταν από τη νομική οικογένεια, γιατί δεν υπήρχαν τότε ποσότητες με ειδικές γνώσεις.

Ήταν σώμα συμβουλευτικό και δικαστικό.

Στα δέκα χρόνια που λειτουργούσε βοήθησε να ψηφιστούν νομοθετήματα, πάντοτε για το συμφέρον του Έθνους. Σε πολλαπλές περιπτώσεις εναντιώθηκε στον Όθωνα και ίσως να προετοίμασε τα γεγονότα της επανάστασης της 3ης Σεπτεμβρίου 1843.

Καταργήθηκε από την Εθνική Συνέλευση, αυτήν ακριβώς που βοήθησε να δημιουργηθεί.

Το 1864 το Συμβούλιο της Επικρατείας επανασυστάθηκε, αξιόλογο και πάλι καταργήθηκε ως «πλασμιόμο».

Το 1911 με την αναθεώρηση του Συντάγματος επανιδρύθηκε, αξιόλογο και πάλι δεν λειτουργούσε και δεν εφαρμόστηκε η σχετική διάταξη. Μόνο με το Σύνταγμα του 1927 λειτουργούσε οριστικά ο θεσμός.

Μετατροπή των Ανακτόρων σε κτίριο του Κοινοβουλίου

Το 1925 ο αρχιτέκτονας Β. Κουρεμένος, υπέβαλε την πρόταση μετατροπής των Παλαιών Ανακτόρων σε Κοινοβούλιο, στον Πρωθυπουργό Αλέξανδρο Παπαναστασίου. Το 1928 ο Πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος υιοθέτησε την πρόταση Β. Κουρεμένου. Το 1929 αποφασίστηκε, εσπευσμένως, από την Κυβέρνηση η μεταφορά της Βουλής και της Γερουσίας.

ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ
ΗΣΑΠ

Τα σχέδια των μετατροπών του κτιρίου ανατέθηκαν στον αρχιτέκτονα Ανδρέα Κριεζή, οι εργασίες άρχισαν το 1930 και ολοκληρώθηκαν το 1935. Τον Αύγουστο του 1934 εγκαταστάθηκε η Γερουσία και τον Ιούλιο του 1935 η Βουλή. Στη διάρκεια της δικτατορίας του Μεταξά, έκλεισε η Βουλή για να ανοίξει πάλι μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο τον Ιανουάριο του 1946.

Όταν τα Γερμανικά στρατεύματα μπήκαν στην Αθήνα, ο επικεφαλής στρατηγός Φον Στούμμε, εγκαταστάθηκε στο κτίριο στο οποίο νυφώθηκε η γερμανική σημαία. Στην κατοχή στέγασε την Κυβέρνηση και άβηλες υπηρεσίες. Οι Γερμανοί χρησιμοποίησαν την αίθουσα της Γερουσίας για δικαστήριο.

Η Βουλή λειτούργησε πάλι από τον Ιανουάριο του 1946. Τη δεκαετία του 1960 δημιουργήθηκε το Εντευκτήριο των Βουλευτών.

Στη διάρκεια της Δικτατορίας 1967 – 1974, η Βουλή έπαψε να λειτουργεί.

Στη μεταπολίτευση η Βουλή επέστρεψε στο μέγαρό της και οι εργασίες αποκατάστασης το επανέφεραν στην προηγούμενή του μορφή.

ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ
ΗΣΑΠ

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ (Ηρώδον Αττικού και Βασιλέως Γεωργίου Β')

Τριώροφο μέγαρο, σε σχέδια του Έρνεστ Τσίηλερ, το οποίο συνδυάζει νεοκλασικά και εκλεκτικιστικά στοιχεία.

Χαρακτηριστικό το ιωνικό πρόπυλο της εισόδου και οι κορινθιακοί κίονες του άνω ορόφου. Περιβάλλεται από κήπο, κτίστηκε ως ανάκτορο των πριγκίπων – διαδόχων του Ελληνικού θρόνου, αργία τελικά χρησίμευσε ως βασιλικό ανάκτορο. Η κατασκευή του άρχισε το 1891 και ολοκληρώθηκε το 1897. Ο Γεώργιος Α' είχε αναθέσει το 1887 στον αρχιτέκτονα Θ. Χάνσεν την εκπόνηση σχεδίων για την κατασκευή θερινών ανακτόρων στον Πειραιά. Οι οικονομικές δυσχέρειες όμως τον οδήγησαν στην εγκατάλειψη του εγχειρήματος.

Το 1890 ο Γεώργιος ο Α' ανέθεσε στον Τσίηλερ να τροποποιήσει τα σχέδια του Χάνσεν και να κτίσει το Ανάκτορο του Διαδόχου στην οδό Ηρώδον Αττικού, εκεί που άφηστε βρισκόταν ο βασιλικός βλατανόκηπος. Η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της οικοδομής οφείλεται στην προηγηθείσα ήδη από το 1893 πτώχευση της χώρας, καθώς τα έξοδα κατασκευής του, τα είχε αναλάβει εξ' ολοκλήρου το ελληνικό δημόσιο και όχι, όπως συνήθως εθνικοί ευεργέτες. Η πριγκίπισσα Σοφία ζήτησε από τον Τσίηλερ να δοθεί στο κτίριο ο χαρακτήρας ιδιωτικού μεγάρου και όχι ανακτόρου.

Οι πρώτοι που κατοίκησαν στο νέο ανάκτορο ήταν ο διάδοχος Κωνσταντίνος με τη σύζυγό του Σοφία. Αργότερα προστέθηκε στο ισόγειο νέα μεγάλη αίθουσα χορού κατα μήκος της σημερινής οδού Βασιλ. Γεωργίου Β'. Είναι η αίθουσα που σήμερα επιδίδονται τα διαπιστευτήρια στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ
ΗΣΑΠ

Το 1909, μετά τη δεύτερη πυρκαγιά των Ανακτόρων, η βασιλική οικογένεια εγκαταστάθηκε προσωρινά, στην αρχή, στο νέο ανάκτορο.

Το 1924 μετά την ανακήρυξη της δημοκρατίας, χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά ως Προεδρικό Μέγαρο για να στεγάσει εκ νέου τους βασιλείς από το 1935 μέχρι το 1967.

Τη δεκαετία του 1960 προστέθηκε μία ακόμα πτέρυγα στο πίσω μέρος του κτιρίου, είναι η σημερινή αίθουσα εκδηλώσεων.

Από το 1974 είναι η κατοικία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας και φρονεΐται από ευζώνους της Προεδρικής Φρουράς.

Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

Πρόκειται για μία από τις παλαιότερες και κεντρικότερες πλατείες του ιστορικού κέντρου της Αθήνας, το όνομα της οποίας έχει αληιάξει πάρα πολλές φορές. Η αρχική ονομασία της ήταν Πλατεία 25ης Μαρτίου. Κατά την περίοδο βασιλείας του Όθωνα αρχικά ονομάστηκε πλα-

τεία Αιοχύθου και όταν έγινε εκεί το Νομοματοκοπέιο, πλατεία Νομοματοκοπέιου. Αργότερα, μετά την εκθρόνιση του Όθωνα, έγινε πλατεία Ελευθερίας και όταν κατά την βασιλεία του Γεωργίου του Α' το Νομοματοκοπέιο μετατράπηκε σε Υπουργείο Οικονομικών, πήρε το όνομα πλατεία Κλαυθμώνος. Αυτό συνέβη διότι οι δημόσιοι υπάλληλοι, μετά από κάθε αληιάγη κυβέρνησης απολύονταν και μαζεύονταν στην πλατεία μπροστά από το Υπουργείο και έκλαιγαν για να πάρουν πίσω τις θέσεις τους. Από το 1989 η πλατεία έχει μετονομαστεί σε πλατεία Εθνικής Συμφιλίωσης.

Πλατεία Κλαυθμώνος από την πλευρά της οδού Σταδίου 1913

ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Η ιστορία της πλατείας αρχίζει με τα πρώτα σχέδια που έγιναν για την πρωτεύουσα του Ελληνικού κράτους. Σύμφωνα με τα σχέδια των Κλεάνθη και Σάουμπερτ, εκεί θα χτιζόταν τα ανάκτορα και τα σημαντικότερα κτίρια της πόλης των Αθηνών. Τελικά όμως δεν έγινε έτσι και στην πλατεία έμεινε μόνο η ονομασία, πλατεία Όθωνος. Το 1862, και μετά την εκθρόνιση του Όθωνα, μετονομάστηκε σε πλατεία Ομονοίας. Είναι κομβικό σημείο της πόλης. Κέντρο διερχομένων για Έλληνες, Αθηναίους, μετανάστες, τουρίστες. Η πλατεία είναι κυκλική και από εκεί ξεκινούν οι σημαντικότερες οδοί της Αθήνας, όπως Πανεπιστημίου, Σταδίου, Αθηνάς, Αγίου Κωνσταντίνου, Γ' Σεπτεμβρίου, Πειραιώς. Είναι η πλατεία που έχει ζήσει

ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ
ΗΣΑΠ

μεγάλες ιστορικές στιγμές. Πολλοίτικές συγκεντρώσεις, συζητήσεις, οδομαχίες, πανηγυρισμούς για αθλητικές νίκες είναι μόνο μερικές από αυτές. Η όψη της από την αρχική διαμόρφωση έως σήμερα, έχει αγγίξει πάρα πολλές φορές, όμως κάποια κτίρια που διατηρούνται είναι τα ενθύμια της ιστορίας της. Αυτά είναι τα ξενοδοχεία Μέγας Αλέξανδρος και Μπάγκειον στην συμβολή με την οδό Αθηνάς και το κτίριο όπου στο ισόγειό του λειτούργησε το ιστορικό καφενείο, το «Νέο», στην πλευρά της προς την Γ' Σεπτεμβρίου και το κτίριο που στεγάζεται υλοκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας προς την πλευρά της Πανεπιστημίου.

Πλατεία Ομογενείας 1900

Πλατεία Ομογενείας 1910, άποψη του ξενοδοχείου Βικτώρια.

Πλατεία Ομογενείας 1900

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Απέναντι από το μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη βρίσκεται η πλατεία Συντάγματος. Είναι η γνωστότερη πλατεία της Αθήνας. Αρχικά ονομαζόταν πλατεία Ανακτόρων, αργότερα μετά τα γεγονότα της 3ης Σεπτεμβρίου του 1843, όπου έγινε η συγκέντρωση των Αθηναίων

για παραχώρηση συντάγματος από τον Όθωνα, μετονομάστηκε σε πλατεία Συντάγματος.

Γύρω από την πλατεία υπήρχαν πολλαπλά παραδοσιακά κτίρια με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον.

Πλατεία Συντάγματος, άποψη από την οδό Γεωργίου Α', 1900

Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ

Η πλατεία Δημαρχείου, γνωστή και ως πλατεία Κοτζιά και επίσημα πλῆρον, πλατεία Εθνικής Αντίστασης βρίσκεται νότια της Πλατείας Ομονοίας και επί της Οδού Αθηνάς. Αρχικά λεγόταν πλατεία Λονδοβίκου, προς τιμήν του βασιλιά της Βαυαρίας και πατέρα του Όθωνα, αργότερα μετά την εκθρόνιση του Όθωνα μετονομάστηκε σε Πλατεία Νέου Θεάτρου.

Το 1888 στο κέντρο της πλατείας, χτίστηκε το δημοτικό θέατρο, σε σχέδια του Έρνεστ Τσίλντερ, το οποίο κατεδαφίστηκε το 1939. Η απόφαση για κατεδάφισή του υπεγρά-

Πλατεία Λονδοβίκου, 1900

φει από τον υπουργό Κ. Κοιζιά, τον οποίον το όνομα δόθηκε στην πηλατεία το 1951 μετά το θάνατό του. Απέναντι από την πηλατεία, στη δυτική της πλευρά βρίσκεται το Δημαρχείο της Αθήνας. Το κτίριο αυτό είναι ένα νεοκλασικό δώροφο που κτίστηκε μεταξύ 1872 - 1874 και τα σχέδιά του έφτιαξε ο αρχιτέκτονας Παναγιώτης Κάλκος. Στο εσωτερικό του έχει ζωγραφικό διάκοσμο, έργο του Φώτη Κόντογλη και Γιώργου Γουναρόπουλου, από την Ελληνική Ιστορία και μυθολογία.

Στην ανατολική πλευρά της πηλατείας βρίσκεται το κτίριο της Εθνικής Τράπεζας. Το νεοκλασικό αυτό κτίριο αρχικά ήταν δύο χωριστά κτίρια, το ένα το ξενοδοχείο Αγγλία και το άλλο το κτίριο Δομνάδων. Το 1895 τα δύο κτίρια συνενώθηκαν και έτσι έγινε το μέγαρο της Εθνικής Τράπεζας που λειτουργεί από το 1901. Στη νότια πλευρά της πηλατείας βρίσκεται το κτίριο Μεβιά του 1874, σε σχέδια του Τσίβιερ. Από το 1900 ήταν η έδρα των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Στην πηλατεία μέχρι το 1862, βρισκόταν ο στρατώνας του πυροβολικού και κάτω από τα στέγαστρα ήταν παρατεταγμένα τα πυροβόλα και η περιοχή ήταν γνωστή ως «τα κανόνια».

Το Δημοτικό Θέατρο στη Πηλατεία Λονδοβίκου, 1900

Το Μέγαρο των Ταχυδρομείων, 1900